

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 19 stycznia 1993 r.

w sprawie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek i położnych.

Na podstawie art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 41, poz. 178) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy wstępne

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa:

- 1) o ustawie — rozumie się przez to ustawę z dnia 19 kwietnia 1991 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 41, poz. 178),
- 2) o pielęgniarce — rozumie się przez to również pielęgniarskiego,
- 3) o rzeczniku odpowiedzialności zawodowej — rozumie się przez to naczelnego lub okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek i położnych lub ich zastępców,
- 4) o sądzie pielęgniarek i położnych — rozumie się przez to Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych lub okręgowy sąd pielęgniarek i położnych,
- 5) o sądzie I instancji — rozumie się przez to okręgowy sąd pielęgniarek i położnych, a także Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych orzekający jako I instancja,
- 6) o sądzie II instancji — rozumie się przez to Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych rozpoznający odwołania od orzeczeń wydanych przez sądy I instancji,
- 7) o pielęgniarce lub położnej, której dotyczy postępowanie — rozumie się przez to odpowiednio pielęgniarkę lub położną, w sprawie której prowadzone jest postępowanie wyjaśniające,
- 8) o obwinionej pielęgniarce lub położnej — rozumie się przez to odpowiednio pielęgniarkę lub położną, przeciwko której został sporządzony wniosek o ukaranie lub wydane zostało nieprawomocne orzeczenie,
- 9) o pokrzywdzonym — rozumie się przez to osobę fizyczną, prawną lub inną jednostkę organizacyjną nie posia-

dającą osobowości prawnej, której dobro zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone działaniem albo zaniechaniem pielęgniarki lub położnej, której dotyczy postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej.

§ 2. 1. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej obowiązany jest badać i uwzględniać okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść pielęgniarki lub położnej, której dotyczy postępowanie.

2. Członkowie sądów pielęgniarek i położnych orzekają na podstawie swego przekonania opartego na swobodnej ocenie całokształtu dowodów zebranych w toku postępowania, uwzględniając okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść obwinionej pielęgniarki lub położnej.

3. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej i sąd pielęgniarek i położnych czuwają, aby w toku postępowania jego uczestnicy nie ponieśli szkody z powodu niezajomości przepisów prawa i w tym celu udzielają im niezbędnych informacji i wyjaśnień.

§ 3. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej i członek sądu pielęgniarek i położnych nie może pełnić swojej funkcji w okresie, kiedy przeciw niemu toczy się postępowanie karne lub postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej.

§ 4. Przewodniczący sądu pielęgniarek i położnych kieruje pracą sądu, a w szczególności:

- 1) zaznajamia się z każdą sprawą wpływającą do sądu i wyznacza termin poszczególnych posiedzeń,
- 2) ustala skład orzekający oraz wyznacza jego przewodniczącego.

§ 5. 1. Rozprawa przed sądem pielęgniarek i położnych jest jawna dla członków samorządu, chyba że zachodzi przewidziany przepisami Kodeksu postępowania karnego przypadek uzasadniający wyłączenie jawności.

2. W razie wyłączenia jawności, mogą być obecne na rozprawie, oprócz osób biorących udział w postępowaniu, po dwie osoby wskazane przez rzecznika odpowiedzialności zawodowej i przez obwinioną pielęgniarkę i położną. Jeżeli jest kilka obwinionych pielęgniarek lub położnych, każda z nich może żądać pozostawienia na sali rozpraw po jednej osobie.

Rozdział 2

Właściwości i skład sądu pielęgniarek i położnych

§ 6. 1. Właściwy do rozpoznania sprawy jest sąd okręgowy pielęgniarek i położnych izby, której obwiniona pielęgniarka lub położna jest członkiem w chwili wszczęcia postępowania, z wyjątkiem spraw określonych w art. 40 ust. 3 pkt 2 ustawy.

2. Jeżeli obwiniona pielęgniarka lub położna jest członkiem okręgowej rady pielęgniarek i położnych lub okręgowej komisji rewizyjnej, do rozpoznania sprawy właściwy jest okręgowy sąd pielęgniarek i położnych wyznaczony przez Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych.

3. W przypadku gdy odpowiedzialność zawodowa za to samo przewinienie dotyczy członków różnych okręgowych izb pielęgniarek i położnych, o właściwości pomiędzy okręgowymi sądami pielęgniarek i położnych rozstrzyga miejsce popełnienia przewinienia zawodowego, a w razie gdy miejsca tego ustalić nie można, właściwy jest sąd okręgowy pielęgniarek i położnych izby, w której wszczęto najpierw postępowanie.

4. W razie gdy czyny kilku sprawców, które choć stanowią odrębne przewinienia zawodowe, wiążą się ze sobą, możliwe jest łączne prowadzenie sprawy. Postanowienie o łącznym prowadzeniu postępowania wyjaśniającego podejmuje Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej, zlecając prowadzenie postępowania określonemu okręgowemu rzecznikowi odpowiedzialności zawodowej.

5. Jeżeli pielęgniarka lub położna została członkiem innej okręgowej izby pielęgniarek i położnych po wszczęciu przeciw niej postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej, właściwy do rozpoznania sprawy w I instancji jest sąd okręgowej izby pielęgniarek i położnych, w której wszczęto postępowanie.

§ 7. Spory o właściwości pomiędzy okręgowymi sądami pielęgniarek i położnych rozstrzyga Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych.

§ 8. Jeżeli przewinienia zawodowe objęte łącznym rozpoznaniem popełniły dwie lub więcej obwinionych pielęgniarek lub położnych, które podlegają odpowiedzialności przed okręgowym sądem pielęgniarek i położnych i Naczelnym Sądem Pielęgniarek i Położnych, właściwy do rozpoznania sprawy jest Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych.

§ 9. 1. Okręgowy sąd pielęgniarek i położnych orzeka w składzie trzyosobowym.

2. Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych orzeka:

1) w I instancji w składzie trzyosobowym w sprawach odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek i położnych wymienionych w art. 40 ust. 3 pkt 2 ustawy;

2) w II instancji w składzie pięcioosobowym w sprawach odwołań od orzeczeń wydanych przez ten sąd w I instancji oraz od orzeczeń okręgowych sądów pielęgniarek i położnych.

§ 10. W składzie orzekającym sądu pielęgniarek i położnych może uczestniczyć, bez prawa głosu, jeden z członków sądu, wyznaczony w charakterze sędziego rezerwowego.

§ 11. W razie ponownego rozpoznawania sprawy, do składu orzekającego nie wyznacza się członków sądu pielęgniarek i położnych, którzy poprzednio brali w niej udział.

Rozdział 3

Strony i obrońcy

§ 12. 1. Okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej prowadzi postępowanie wyjaśniające w sprawach odpowiedzialności zawodowej członków okręgowej izby pielęgniarek i położnych, której jest organem, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej prowadzi postępowanie wyjaśniające w sprawach odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek lub położnych wymienionych w art. 40 ust. 3 pkt 2 ustawy.

3. Przepis § 6 ust. 3 stosuje się odpowiednio do okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej.

4. Spory o właściwość pomiędzy okręgowymi rzecznikami odpowiedzialności zawodowej rozstrzyga Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej.

§ 13. 1. Wniosek o wyłączenie od udziału w sprawie zastępcy okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej rozstrzyga okręgowy rzecznik, okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej i zastępcy Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej — Naczelny Rzecznik, a Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej — Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych.

2. O wyłączeniu Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych rozstrzyga postanowieniem.

3. Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej z urzędu, na wniosek pielęgniarki lub położnej, której dotyczy postępowanie, lub jej obrońcy albo na wniosek pokrzywdzonego, może ze względu na dobro sprawy przekazać prowadzenie postępowania okręgowemu rzecznikowi odpowiedzialności zawodowej innej okręgowej izby pielęgniarek i położnych.

§ 14. Pielęgniarcie lub położnej, której dotyczy postępowanie, oraz obwinionej pielęgniarcie lub położnej przysługuje prawo odmowy złożenia wyjaśnień oraz odmowy udzielenia odpowiedzi na pytania.

§ 15. 1. Pielęgniarka lub położna, której dotyczy postępowanie, może ustanowić obrońców w każdym stadium postępowania.

2. Obrońcą nie może być członek sądu pielęgniarek i położnych oraz rzecznik odpowiedzialności zawodowej.

3. W przypadku gdy pielęgniarka lub położna, której dotyczy postępowanie, nie ma obrońcy z wyboru, sąd pielęgniarek i położnych wyznacza jej obrońcę z urzędu, jeżeli:

- 1) zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności pielęgniarki lub położnej, której dotyczy postępowanie,
- 2) postępowanie toczy się po śmierci pielęgniarki lub położnej, której dotyczy postępowanie.

4. Sąd pielęgniarek i położnych na wniosek pielęgniarki lub położnej, o której mowa w § 1 pkt 7 i 8, albo z urzędu może wyznaczyć jej obrońcę z urzędu także w innych uzasadnionych przypadkach.

5. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się również w toku postępowania wyjaśniającego.

6. Obrońca jest obowiązany zachować w tajemnicy wszystko, o czym się dowie w związku z wykonywaniem czynności obrońcy.

§ 16. Jeżeli w sprawie występują dwie lub więcej pielęgniarek lub położnych, których dotyczy postępowanie lub które są obwinione, bądź jeżeli pielęgniarcie lub położnej, której dotyczy postępowanie, zarzuca się popełnienie dwóch lub więcej przewinień zawodowych, postępowanie przeprowadza się łącznie, chyba że jest to niemożliwe lub w znacznym stopniu utrudnione.

§ 17. 1. W razie dłuższej nieobecności w kraju pielęgniarki lub położnej, której dotyczy postępowanie, jej psychicznej choroby lub innej ciężkiej choroby uniemożliwiającej prowadzenie postępowania, właściwy sąd pielęgniarek i położnych może zawiesić postępowanie na czas trwania przeszkody.

2. Postępowanie może być zawieszona w przypadkach określonych w art. 46 ustawy, a także gdy toczy się postępowanie dyscyplinarne, którego wynik może mieć istotne znaczenie dla orzeczenia.

§ 18. 1. Pokrzywdzony w toku postępowania jest uprawniony do:

- 1) zgłoszenia wniosków dowodowych,
- 2) wniesienia zażalenia na postanowienie rzecznika odpowiedzialności zawodowej o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego i o umorzeniu postępowania,
- 3) wniesienia odwołania od orzeczenia sądu pielęgniarek i położnych kończącego postępowanie, z zastrzeżeniem § 46 ust. 2.

2. Pokrzywdzony jest uprawniony do przeglądania akt sprawy, z tym że rzecznik odpowiedzialności zawodowej lub sąd pielęgniarek i położnych może ograniczyć pokrzywdzonemu dostęp do nich w zakresie objętym tajemnicą zawodową.

Rozdział 4

Postępowanie wyjaśniające

§ 19. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej wszczyna postępowanie wyjaśniające, jeżeli uzyskał wiarygodną

informację o przewinieniu z zakresu odpowiedzialności zawodowej.

§ 20. 1. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej przed wszczęciem postępowania wyjaśniającego bada z urzędu, czy nie zachodzą okoliczności wyłączające postępowanie.

2. W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 1, rzecznik odpowiedzialności zawodowej wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, które doręcza wraz z uzasadnieniem pokrzywdzonemu i pielęgniarcie lub położnej, na którą złożono skargę.

3. Jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 1, wystąpią w toku postępowania wyjaśniającego, rzecznik odpowiedzialności zawodowej wydaje postanowienie o umorzeniu wszczętego postępowania, które doręcza wraz z uzasadnieniem pokrzywdzonemu i pielęgniarcie lub położnej, której dotyczy postępowanie.

4. Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego pokrzywdzonemu przysługuje zażalenie do Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, a jeżeli postanowienie to wydał Naczelny Rzecznik — zażalenie przysługuje do Naczelnego Sądu Pielęgniarek i Położnych.

§ 21. 1. Postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego lub o umorzeniu tego postępowania, przeprowadzonego przez zastępcę okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej, wymaga zatwierdzenia przez okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do zastępcy Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej.

§ 22. 1. Jeżeli dane istniejące w chwili wszczęcia postępowania lub zebrane w jego toku zawierają dostateczne podstawy do przedstawienia zarzutów pielęgniarcie lub położnej, której dotyczy postępowanie, rzecznik odpowiedzialności zawodowej sporządza postanowienie o przedstawieniu zarzutów, ogłasza je niezwłocznie pielęgniarcie lub położnej i przesłuchuje ją na okoliczność tych zarzutów.

2. Postanowienie o przedstawieniu zarzutów zawiera: wskazanie pielęgniarki lub położnej, dokładne określenie zarzucanego jej przewinienia zawodowego i uzasadnienie.

3. Na wniosek pielęgniarki lub położnej, której dotyczy postępowanie, jej obrońca może być obecny przy składaniu wyjaśnień.

§ 23. 1. W toku postępowania wyjaśniającego rzecznik odpowiedzialności zawodowej powinien dążyć do wszechstronnego wyjaśnienia sprawy. W tym celu może on przesłuchać pielęgniarkę lub położną, której dotyczy postępowanie, świadków, biegłych, jak również przeprowadzić inne dowody.

2. Odmowa złożenia wyjaśnień przez pielęgniarkę lub położną, której dotyczy postępowanie, nie wstrzymuje postępowania.

§ 24. 1. W toku postępowania wyjaśniającego należy pielęgniarcie lub położnej, której dotyczy postępowanie,

umożliwić złożenie wszystkich wyjaśnień, które uważa ona za istotne dla sprawy.

2. Pielęgniarka lub położna, której dotyczy postępowanie, ma prawo w toku postępowania wyjaśniającego zgłaszać wnioski dotyczące przesłuchania świadków, powołania biegłych oraz przeprowadzenia innych dowodów.

3. Jeżeli nie zachodzi potrzeba uzupełnienia postępowania wyjaśniającego, rzecznik odpowiedzialności zawodowej wydaje postanowienie o jego zamknięciu, o czym powiadamia pielęgniarkę lub położną, której dotyczy postępowanie, udostępnia jej zebrane dowody oraz umożliwia złożenie dodatkowych wyjaśnień i wniosków dowodowych, w terminie 14 dni od daty doręczenia postanowienia.

§ 25. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej w toku postępowania wyjaśniającego może zwrócić się o przeprowadzenie czynności w ramach tego postępowania do innych rzeczników odpowiedzialności zawodowej.

§ 26. 1. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, jeżeli zebrany materiał nie daje podstaw do wniesienia wniosku o ukaranie.

2. Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem, o którym mowa w ust. 1, doręcza się pielęgniarce lub położnej, której dotyczy postępowanie, pokrzywdzonemu oraz Naczelnemu Rzecznikowi Odpowiedzialności Zawodowej.

3. Na postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego pielęgniarce lub położnej, której dotyczy postępowanie, i pokrzywdzonemu przysługuje zażalenie do Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej.

4. Na postanowienie Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej o umorzeniu postępowania wyjaśniającego osobom, o których mowa w ust. 3, przysługuje zażalenie do Naczelnego Sądu Pielęgniarek i Położnych.

§ 27. 1. Jeżeli wynik postępowania wyjaśniającego potwierdza zasadność zarzutów stawianych pielęgniarce lub położnej, której dotyczy postępowanie, rzecznik odpowiedzialności zawodowej składa właściwemu sądowi pielęgniarek i położnych wniosek o ukaranie.

2. Wniosek o ukaranie powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko, nazwisko panieńskie, imiona rodziców, datę i miejsce urodzenia, adres zamieszkania obwinionej pielęgniarki lub położnej oraz jej miejsce pracy i zajmowane stanowisko,
- 2) dokładne określenie zarzucanego przewinienia zawodowego, ze wskazaniem czasu, miejsca, sposobu i okoliczności jego popełnienia oraz skutków z niego wynikających,
- 3) imiona i nazwiska oraz adresy świadków, którzy mają być wezwani na rozprawę, jak również inne dowody,
- 4) uzasadnienie wniosku.

3. O skierowaniu wniosku do właściwego sądu pielęgniarek i położnych rzecznik odpowiedzialności zawodowej zawiadamia pokrzywdzonego, obwinioną pielęgniarkę

lub położną i właściwą okręgową radę pielęgniarek i położnych.

§ 28. 1. Postępowanie wyjaśniające prowadzone przez rzecznika odpowiedzialności zawodowej powinno być zakończone w ciągu trzech miesięcy od daty zawiadomienia o popełnieniu przewinienia zawodowego.

2. W szczególnie uzasadnionym przypadku Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej może przedłużyć okres postępowania wyjaśniającego na dalszy czas oznaczony, nie dłuższy niż 3 miesiące.

3. W przypadku niezakończenia postępowania wyjaśniającego, o którym mowa w ust. 2, w terminie 6 miesięcy, akta sprawy przekazuje się Naczelnemu Sądowi Pielęgniarek i Położnych, który może przedłużyć postępowanie wyjaśniające na dalszy czas oznaczony.

Rozdział 5

Postępowanie przed sądem I instancji

§ 29. 1. Po otrzymaniu wniosku o ukaranie przewodniczący sądu pielęgniarek i położnych kieruje sprawę do rozpoznania na rozprawie i wydaje stosowne zarządzenia przygotowujące rozprawę, chyba że uzna, że zachodzą podstawy do umorzenia postępowania lub jego zawieszenia albo że należy uzupełnić postępowanie wyjaśniające; w takim przypadku kieruje sprawę na posiedzenie niejawne.

2. Na posiedzeniu niejawnym sąd pielęgniarek i położnych wydaje postanowienie o:

- 1) umorzeniu postępowania,
- 2) zawieszeniu postępowania,
- 3) przekazaniu sprawy rzecznikowi odpowiedzialności zawodowej w celu uzupełnienia postępowania wyjaśniającego albo
- 4) skierowaniu sprawy do rozpoznania na rozprawie,

które doręcza stronom, a postanowienie, o którym mowa w pkt 1, doręcza również pokrzywdzonemu.

3. Na postanowienia, o których mowa w ust. 2 pkt 1—3, stronom przysługuje zażalenie; pokrzywdzonemu przysługuje zażalenie na postanowienie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1.

4. Postanowienie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, powinno wskazywać, w jakim kierunku ma nastąpić uzupełnienie postępowania, oraz określić termin zakończenia postępowania, nie dłuższy niż 3 miesiące.

§ 30. Jeżeli wniosek o ukaranie odpowiada warunkom formalnym, a sprawę skierowano do rozpoznania na rozprawie, przewodniczący sądu pielęgniarek i położnych zarządza doręczenie jego odpisu obwinionej pielęgniarce lub położnej.

§ 31. 1. Na rozprawę wzywa się obwinioną pielęgniarkę lub położną oraz zawiadamia o terminie rozprawy jej obrońcę i rzecznika odpowiedzialności zawodowej.

2. Pomiędzy terminem doręczenia obwinionej pielęgniarce lub położnej wniosku o ukaranie a terminem rozprawy

powinno upłynąć co najmniej 14 dni. W razie niezachowania tego terminu, obwiniona pielęgniarka lub położna bądź jej obrońca może zażądać odroczenia rozprawy.

3. W zawiadomieniu stron o rozprawie wymienia się wyznaczony skład orzekający sądu pielęgniarek i położnych.

4. Przewodniczący sądu pielęgniarek i położnych zarządza wezwanie świadków i biegłych oraz przedstawienie innych dowodów wskazanych we wniosku o ukaranie, a także w innych uzasadnionych wnioskach zgłoszonych przez strony przed rozpoczęciem rozprawy.

5. Udział rzecznika odpowiedzialności zawodowej w rozprawie jest obowiązkowy.

6. Nie usprawiedliwione niestawiennictwo obwinionej pielęgniarki lub położnej bądź jej obrońcy na rozprawie nie stanowi przeszkody do rozpoznania sprawy, chyba że sąd pielęgniarek i położnych uzna ich obecność za konieczną.

§ 32. 1. Członek sądu pielęgniarek i położnych podlega wyłączeniu na zasadach przewidzianych w przepisach Kodeksu postępowania karnego. Ponadto obwiniona pielęgniarka lub położna mają prawo wyłączyć jednego, wskazanego przez siebie członka składu orzekającego.

2. Wniosek o wyłączenie może być złożony w terminie 7 dni od otrzymania zawiadomienia o terminie rozprawy. Jeżeli przyczyna wyłączenia doszła do wiadomości strony później, termin ten liczy się od chwili dowiedzenia się o tej przyczynie.

3. Jeżeli po wysłaniu zawiadomienia o terminie rozprawy nastąpiła zmiana składu sądu pielęgniarek i położnych, termin, o którym mowa w ust. 2, biegnie od chwili dowiedzenia się o tym fakcie przez wnioskodawcę. Wniosek można złożyć najpóźniej do chwili rozpoczęcia rozprawy.

§ 33. Oskarżycielem przed sądem I instancji jest okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej lub jego zastępca, a także Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej lub jego zastępca, jeśli prowadził postępowanie wyjaśniające.

§ 34. 1. Przewodniczący składu orzekającego sądu pielęgniarek i położnych kieruje rozprawą i czuwa nad jej prawidłowym przebiegiem.

2. Sąd pielęgniarek i położnych jest obowiązany dążyć do wszechstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy. W tym celu może dopuszczać z urzędu wszelkie dowody, jeśli uzna, że są potrzebne do uzupełnienia materiału.

§ 35. 1. Sąd pielęgniarek i położnych może wzywać i przesłuchiwać świadków i biegłych. Świadkowie zamieszkałi poza okręgiem izby mogą być przesłuchiwani w trybie pomocy prawnej przez właściwy miejscowo sąd pielęgniarek i położnych.

2. Jeżeli świadek nie może stawić się z powodu przeszkody zbyt trudnej do usunięcia, sąd pielęgniarek i położ-

nych zleca jego przesłuchanie członkowi wyznaczonemu ze swego składu. Strony mają prawo brać udział w tej czynności.

3. Zwolnienie świadka lub biegłego od przyrzeczenia zależy od uznania sądu pielęgniarek i położnych. Na żądanie strony świadek lub biegły jest obowiązany złożyć przyrzeczenie.

§ 36. 1. Rozprawę rozpoczyna odczytanie wniosku o ukaranie przez rzecznika odpowiedzialności zawodowej, po czym przewodniczący sądu pielęgniarek i położnych zwraca się do obwinionej pielęgniarki lub położnej o złożenie wyjaśnień. Następnie sąd pielęgniarek i położnych przesłuchuje świadków i biegłych lub przeprowadza inne dowody.

2. Materiały sprawy za zgodą stron mogą być bez odczytania uznane przez sąd pielęgniarek i położnych w całości lub w części za materiał dowodowy.

3. Sąd pielęgniarek i położnych może z ważnych powodów zarządzić przerwę w rozprawie na okres nie dłuższy niż 21 dni.

4. Sąd pielęgniarek i położnych odracza rozprawę w razie:

- 1) niestawiennictwa rzecznika odpowiedzialności zawodowej,
- 2) usprawiedliwionego niestawiennictwa obwinionej pielęgniarki lub położnej,
- 3) niestawiennictwa obwinionej pielęgniarki lub położnej, której obecność na rozprawie uznał za konieczną,
- 4) niestawiennictwa obwinionej pielęgniarki lub położnej, której wezwanie nie zostało doręczone.

5. Sąd pielęgniarek i położnych może odroczyć rozprawę w razie niestawiennictwa świadka lub biegłego albo z innej ważnej przyczyny.

§ 37. 1. Jeżeli na podstawie okoliczności, które zostały ujawnione dopiero w toku rozprawy, rzecznik odpowiedzialności zawodowej zarzucił obwinionej pielęgniarence lub położnej inne przewinienie zawodowe oprócz objętego wnioskiem o ukaranie, sąd pielęgniarek i położnych odracza rozprawę, chyba że za zgodą stron rozpozna sprawę na tej samej rozprawie w zakresie rozszerzonym o nowe zarzuty.

2. W razie odroczenia rozprawy z przyczyny określonej w ust. 1, rzecznik odpowiedzialności zawodowej wnosi nowy lub dodatkowy wniosek o ukaranie.

§ 38. Po zakończeniu postępowania dowodowego rozprawę kończą przemówienia stron i obrońców, przy czym ostatni głos przysługuje obwinionej pielęgniarence lub położnej.

§ 39. 1. Po wysłuchaniu stron przewodniczący składu orzekającego sądu pielęgniarek i położnych zamyka rozprawę i sąd niezwłocznie przystępuje do narady.

2. Przebieg narady i głosowania nad orzeczeniem jest tajny. W naradzie i głosowaniu uczestniczyć mogą tylko członkowie składu orzekającego.

§ 40. 1. Sąd pielęgniarek i położnych orzeka na podstawie materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy.

2. Sąd pielęgniarek i położnych wymierza karę, biorąc pod uwagę stopień winy, naruszenie zasad etyki zawodowej, naruszenie przepisów o wykonywaniu zawodu pielęgniarki lub położnej, skutki czynu oraz zachowanie się obwinionej pielęgniarki lub położnej przed popełnieniem przewinienia zawodowego i po jego popełnieniu.

§ 41. 1. W razie jednoczesnego ukarania za kilka przewinień zawodowych, sąd pielęgniarek i położnych wymierza kary za poszczególne przewinienia, a następnie wymierza jedną karę łączną za wszystkie czyny.

2. Przy orzekaniu kary łącznej stosuje się następujące zasady:

- 1) w przypadku orzeczenia kar upomnienia i nagany wymierza się karę łączną nagany,
- 2) zakaz pełnienia funkcji kierowniczych w zakładach służby zdrowia oraz kara zawieszenia prawa wykonywania zawodu nie wyłącza orzeczenia kary upomnienia lub nagany,
- 3) przy orzeczeniu za kilka przewinień kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu, kara łączna nie może przekroczyć 3 lat,
- 4) przy orzeczonych za kilka przewinień karach rodzajowo różnych i karze pozbawienia prawa wykonywania zawodu wymierza się karę łączną pozbawienia prawa wykonywania zawodu.

3. Zasady przewidziane w ust. 2 stosuje się odpowiednio w razie wydania orzeczenia łącznego.

§ 42. 1. Po zamknięciu rozprawy i odbyciu narady przewodniczący składu orzekającego sądu pielęgniarek i położnych ogłasza stronom orzeczenie podpisane przez skład orzekający, przytaczając ustnie najważniejsze motywy orzeczenia.

2. W sprawach szczególnie zawitych sąd pielęgniarek i położnych może odroczyć ogłoszenie orzeczenia na czas nie przekraczający 7 dni.

§ 43. 1. Orzeczenie powinno zawierać:

- 1) oznaczenie sądu pielęgniarek i położnych, który je wydał, oraz nazwiska członków sądu, rzecznika odpowiedzialności zawodowej i protokolanta,
- 2) datę oraz miejsce rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia,
- 3) imię i nazwisko oraz inne dane określające tożsamość obwinionej pielęgniarki lub położnej,
- 4) opis zarzuczonego przewinienia zawodowego,

- 5) rozstrzygnięcie sądu pielęgniarek i położnych,
- 6) uzasadnienie.

2. Orzeczenie skazujące powinno ponadto zawierać:

- 1) dokładne określenie przewinienia zawodowego przypisanego obwinionej pielęgniarence lub położnej przez sąd pielęgniarek i położnych,
- 2) rozstrzygnięcie co do kary.

3. Orzeczenie sądu pielęgniarek i położnych uprawomocnia się po upływie terminu przewidzianego w § 46 do złożenia środka odwoławczego.

§ 44. 1. Sąd pielęgniarek i położnych sporządza uzasadnienie rozstrzygnięcia na piśmie.

2. Uzasadnienie, o którym mowa w ust. 1, powinno być sporządzone w ciągu 14 dni.

3. Odpisy orzeczeń i postanowień wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o środkach odwoławczych i terminie ich wniesienia doręcza się stronom i pokrzywdzonemu, a jeżeli ustanowiono obrońcę, odpisy te doręcza się również obrońcy.

§ 45. Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący składu orzekającego sądu pielęgniarek i położnych oraz protokolant.

Rozdział 6

Środki odwoławcze

§ 46. 1. Rzecznikowi odpowiedzialności zawodowej i obwinionej pielęgniarence lub położnej przysługuje prawo odwołania od orzeczeń i postanowień kończących postępowanie w I instancji oraz — w przypadku przewidzianym w art. 39 ust. 2 ustawy — w terminie 14 dni od daty doręczenia orzeczenia lub postanowienia wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o terminie i trybie wniesienia odwołania.

2. Pokrzywdzonemu przysługuje odwołanie od orzeczeń kończących postępowanie w I instancji tylko w części dotyczącej winy. Termin wniesienia odwołania określa ust. 1.

3. Odwołanie wraz z odpisami dla stron wnosi się do sądu pielęgniarek i położnych, który wydał zaskarżone orzeczenie. Sąd pielęgniarek i położnych w ciągu 7 dni od daty wpływu przekazuje akta sprawy sądowi pielęgniarek i położnych właściwemu do rozpoznania odwołania albo odmawia przyjęcia odwołania, jeżeli zostało wniesione po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalne z mocy ustawy.

4. Od postanowienia o odmowie przyjęcia środka odwoławczego przysługuje zażalenie do sądu pielęgniarek i położnych właściwego do rozpoznania odwołania, w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Rozdział 7

Postępowanie przed sądem II instancji

§ 47. Sąd pielęgniarek i położnych wszczyna postępowanie odwoławcze po otrzymaniu odwołania od orzeczenia sądu I instancji wraz z całością materiału sprawy.

§ 48. 1. Jeżeli odwołanie odpowiada warunkom formalnym, przewodniczący Naczelnego Sądu Pielęgniarek i Położnych zarządza doręczenie stronie przeciwnej odpisu odwołania wraz z uzasadnieniem i wydaje stosowne zarządzenie przygotowujące rozprawę.

2. Jeżeli odwołanie zostało wniesione po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalne z mocy ustawy, przewodniczący Naczelnego Sądu Pielęgniarek i Położnych kieruje sprawę na posiedzenie niejawnie.

3. Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych pozostawia odwołanie bez rozpoznania, jeżeli zachodzą okoliczności określone w ust. 2.

§ 49. Przewodniczący Naczelnego Sądu Pielęgniarek i Położnych wyznacza sędziego Sądu Najwyższego spośród sędziów wskazanych przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, jako przewodniczącego składu Naczelnego Sądu Pielęgniarek i Położnych.

§ 50. Cofnięcie odwołania przed rozpoczęciem rozprawy odwoławczej wiąże Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych. Odwołania wniesionego przez rzecznika odpowiedzialności zawodowej na korzyść obwinionej pielęgniarki lub położnej nie można cofnąć bez zgody obwinionej.

§ 51. 1. Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych, działając w II instancji, rozpoznaje sprawę w granicach odwołania.

2. Niezależnie od granic odwołania sąd II instancji bierze z urzędu pod rozwagę rażące naruszenie prawa oraz istotną odmienną ocenę co do naruszenia zasad etyki zawodowej.

3. Wydanie orzeczenia na niekorzyść obwinionej pielęgniarki lub położnej może nastąpić tylko wtedy, gdy odwołanie wniesiono na jej niekorzyść i tylko w granicach odwołania.

4. Niezależnie od granic odwołania orzeczenie podlega zmianie na korzyść obwinionej pielęgniarki lub położnej bądź uchyleniu, jeżeli jest ono oczywiście niesprawiedliwe.

§ 52. Oskarżycielem przed Naczelnym Sądem Pielęgniarek i Położnych jest Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej lub jego zastępca.

§ 53. W postępowaniu odwoławczym stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przed sądem I instancji.

§ 54. 1. Po rozpoznaniu środka odwoławczego Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych orzeka o utrzymaniu w mocy, zmianie albo uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części.

2. Jeżeli pozwalają na to zebrane dowody, Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych zmienia zaskarżone orzeczenie, orzekając odmiennie co do istoty, albo uchyla je w całości lub części i umarza postępowanie w odpowiednim zakresie. Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych w innych przypadkach uchyla orzeczenie i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

§ 55. Orzeczenie Naczelnego Sądu Pielęgniarek i Położnych, wydane w II instancji, umarzające postępowanie, uniewinniające obwinioną pielęgniarkę lub położną albo skazujące ją na karę upomnienia albo nagany, staje się prawomocne z chwilą ogłoszenia.

Rozdział 8

Tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych

§ 56. 1. Postanowienie sądu pielęgniarek i położnych o tymczasowym zawieszeniu pielęgniarki lub położnej w czynnościach zawodowych zapada na rozprawie. Na postanowienie to przysługuje rzecznikowi odpowiedzialności zawodowej i obwinionej pielęgniarence lub położnej zażalenie do sądu II instancji.

2. Okręgowy sąd pielęgniarek i położnych przesyła Naczelnemu Sądowi Pielęgniarek i Położnych odpis postanowienia o tymczasowym zawieszeniu pielęgniarki lub położnej w czynnościach zawodowych.

3. Postanowienie w sprawie tymczasowego zawieszenia pielęgniarki lub położnej w czynnościach zawodowych, wydane na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy, doręcza się obwinionej pielęgniarence lub położnej, z pouczeniem o przysługującym jej środku odwoławczym, właściwej okręgowej radzie pielęgniarek i położnych oraz zakładowi pracy zatrudniającemu pielęgniarkę lub położną.

4. Postanowienie o tymczasowym zawieszeniu w czynnościach zawodowych jest natychmiast wykonalne.

§ 57. Okres tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych zalicza się na poczet kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu.

Rozdział 9

Wykonywanie prawomocnych orzeczeń

§ 58. 1. Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych lub Sąd Najwyższy, który wydał prawomocne orzeczenie, zwraca akta sprawy sądowi I instancji w terminie 14 dni od jego wydania.

2. Sąd I instancji przesyła najpóźniej w ciągu 14 dni od daty uprawomocnienia się orzeczenia jego odpis właściwej okręgowej radzie pielęgniarek i położnych do wykonania, wojewodzie oraz prezesowi Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych do wiadomości.

3. Odpis prawomocnego orzeczenia dołącza się do akt osobowych ukaranej pielęgniarki lub położnej.

§ 59. Termin rozpoczęcia i zakończenia kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej ustala zarządzeniem przewodniczący okręgowej rady pielęgniarek i położnych w ciągu 14 dni po otrzymaniu odpisu prawomocnego orzeczenia. Zarządzenie przesyła się ukaranej pielęgniarce lub położnej, wojewodzie i kierownikowi zakładu pracy ostatnio zatrudniającego ukaraną pielęgniarkę lub położną.

§ 60. Usunięcie z rejestru ukaranych zapisu o ukaraniu, na podstawie art. 49 ust. 2 ustawy, powoduje obowiązek wykreślenia z akt osobowych pielęgniarki i położnej wzmianki o ukaraniu oraz usunięcie z tych akt dokumentów dotyczących ukarania, stwierdzony zarządzeniem przewodniczącego okręgowej rady pielęgniarek i położnych, której ukarana pielęgniarka lub położna jest członkiem.

Rozdział 10

Wznowienie postępowania

§ 61. 1. O wznowieniu postępowania orzeka postanowieniem sąd pielęgniarek i położnych, który wydał orzeczenie kończące postępowanie.

2. W kwestii wznowienia postępowania zakończonego orzeczeniem Naczelnego Sądu Pielęgniarek i Położnych orzeka Naczelny Sąd w składzie 5 sędziów.

3. Na postanowienie okręgowego sądu pielęgniarek i położnych przysługuje zażalenie do Naczelnego Sądu Pielęgniarek i Położnych.

4. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 2, przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego.

5. Wznowione postępowanie toczy się na zasadach ogólnych.

Rozdział 11

Koszty postępowania

§ 62. 1. Każde orzeczenie sądu pielęgniarek i położnych powinno zawierać postanowienie o kosztach postępowania.

2. Jeżeli w orzeczeniu nie określono kosztów postępowania, określa je przewodniczący sądu pielęgniarek i położnych w terminie 14 dni od wydania orzeczenia.

3. Na zarządzenie, o którym mowa w ust. 2, przysługuje ukaranej pielęgniarce lub położnej zażalenie do sądu pielęgniarek i położnych.

§ 63. 1. W razie wydania orzeczenia o ukaraniu, sąd pielęgniarek i położnych obciąża ukaraną pielęgniarkę lub położną kosztami postępowania na rzecz izby pielęgniarek i położnych, której ukarana była członkiem w czasie wniesienia wniosku o ukaranie.

2. Jeżeli jednym orzeczeniem ukarano dwie lub więcej pielęgniarek lub położnych, koszty postępowania sąd pielęgniarek i położnych dzieli między nie według zasad słuszności.

3. Sąd pielęgniarek i położnych może zwolnić ukaraną pielęgniarkę lub położną od zwrotu kosztów postępowania w całości lub w części, jeśli uzna, że poniesienie ich byłoby dla ukaranej pielęgniarki lub położnej albo jej rodziny zbyt uciążliwe.

§ 64. 1. Koszty postępowania prowadzonego przez okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej i przed okręgowym sądem pielęgniarek i położnych wykląda właściwa okręgowa izba pielęgniarek i położnych, a koszty postępowania prowadzonego przez Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i przed Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych — Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych.

2. Należności przypadające świadkom lub biegłym wypłaca właściwa izba pielęgniarek i położnych na zasadach obowiązujących w postępowaniu sądowym.

§ 65. Do kosztów postępowania należą:

- 1) koszty doręczenia wezwań i innych pism,
- 2) należności rzeczników odpowiedzialności zawodowej i członków sądu pielęgniarek i położnych związane z postępowaniem, to jest zwrot utraconych zarobków oraz zwrot innych należności przewidzianych w przepisach w sprawie diet i innych należności za czas podróży służbowych na obszarze kraju,
- 3) należności świadków i biegłych.

Rozdział 12

Przepisy końcowe

§ 66. Obsługę kancelaryjną okręgowego sądu pielęgniarek i położnych i okręgowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej zapewnia okręgowa rada pielęgniarek i położnych, a Naczelnego Sądu Pielęgniarek i Położnych i Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej — Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych.

§ 67. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: *A. Wojtyła*